

Nukissiuutit ataavartut, soorlu erngup nukinganik nukissiorfeeqqat, anorisaatit seqinermillu nukissiorfiit pilersinneqartarnissaannut nunaqarfiit suliffeqarfiillu ilanngullugit aningaasaliiffineqarsinnaanngorlugit, savaatilinnut ESU-mik aaqqissuussaq ilassuteqarfifeqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Siullermik Siumut gruppianut siunnersummik matuminnga saqqummiussinerannut qujassuteqaqaq-qassaanga.

Aallaqqaasiutigalugu erseqqissaatigeqqaassavara Naalakkersuisut nunaateqarnermik inuussutissarsiuteqarnermut atatillugu kissaatigimmassuk, uuliamik pinngitsuuisinnaannginnermit pituttorsimasoqarunnaassasoq. Tamatumunnga peqqutit amerlapput - ilaatigut nunap iluani aamma nunarsuarmi inuaqatigiit CO₂-imik aniatitsinerup annikillisinnissaanut iliuutsit annertusineqarnissaat soqtigisaraat. Tamatuma saniatigut taama iliuuseqarnerup pilersitsinermut aamma ingerlatsinermut aningaa-sartuutinik annikillisaataassaaq.

Taamaammat siunissaq ungasinnerusoq isigalugu sapinngisamik taamatut pinngitsuuisinnaannginnermit avissaarnissamut periarfissatsialattut nalilerparput aamma tamatumunnga taarsiullugu avatangiisitsinni nukissiuutissatut periarfissaasinnaasut atorneqarsinnaammata.

Inuussutissarsiutinik tapersiisarnermut aaqqissuussineq ullumikkut ima aaqqissugaavoq taamaallaat nunaateqarnermik inuussutissarsiuteqartunut sammitinneqarluni, aamma aningaasaliissutit ilaatigut atugassanngortinnejartarlutik kalaallit nunaanni inuussutissanik nammineq pilersorsinnaanissatsin-nut naggataatigut iluaqtaasussamik.

Tassunga atatillugu erseqqissaatigerusuppara, inatsisitigut periarfissaasuni nunaateqarnermik inuussutissarsiuteqarnermut inuussutissarsiutinik tapersiisarnermut aaqqissuussinermi ataavartumik nukissiuutinik pilersitsiniarnermut tapersiisinnaaneq aporfissaqartinneqanngimmat.

Taakku saniatigut 2009-imut aningaasanut inatsimmi tungavissiisoqarpooq savaateqarfinnut atasumik erngup nukinganik nukissiuuteeqqanik pilersitsiniarnermi taarsigassarsiat 90%-ii angullugit Naalakkersuisut qularnaveeqquisiisinnaanissaannut. Nunaateqarneq pillugu inuussutissarsiuteqarnerup siuarsarneqarnissaanut inatsimmut siunnersuuteqarnikkut (UKA 2009/96), aammattaaq qularna-veeqquisiinissamut aaqqissuussat annertusineqarsinnaaneratigut erngup nukinganik nukissiuuteeqqat saniatigut nukissiuutit allat, tassalu anorisaatinit aamma seqernup qinngorneranit nukissiuutit ammaanneqarput.

Taamaattorli aalajangiiffigisassatut siunnersummi ersersinneqartutut, nunaqarfiit aamma suliffeqarfifit aaqqissuussami pineqartuni ilanngunneqarsimanatik.

Qularutiginngivillugu oqaatigisinnaasoraara inuussutissarsiutinik tapersiisarnermut aaqqissuussiernut pingarnerusutigut killiliussat ullumikkutut itsillugit naammaginartuusut, aaqqissuussineq nunaateqarnermik inuussutissarsiuteqarnermut sammitinneqarmata.

Taamaammat inuussutissarsiutinik tapersiisarnermut aaqqissuussineq pillugu inatsisip atuuttuusup allangortinnissaa tungavissaqanngilaq, akerlianilli soorlu siunnerfigineqartoq, nunaateqarnermut inuussutissarsiuteqartut periarfissamik tamatuminnga atuinissaannik siuarsaasoqassasoq.

Aaqqissuussinerup inuussutissarsiutinut sammitinneqarnera peqqutigalugu Naalakkersuisut siunertarisamut naleqqulluartuusorinngilaat nunaqarfiiit aamma suliffeqarfiiit aaqqissuussamut matumunga ilanngunneqarnissaat. Siullertut oqartussaaffiit pineqartut suliaqarfinnut allanut attuumasuupput aappaattullu aaqqissuussamik annertusaaneq aallartisassallugu illersorsinnaasorinngilara maannamut aaqqissuussineq nukissiuutinik ataavartunik pilersitsinernut tamakkiisumik atorneqanngereertil-lugu.

Malugineqassaaq suliniuit/pilersaarutit taakku soorunalimi piffissaq qanittoq aamma ungasinnerusoq isigalugu pinngitsooratik imminut akilersinnaassammata.

Inuussutissarsiornermut Aatsitassarsiornermullu Naalakkersuisoqarfiiup ataani suliffeqarniffinnut periarfissaqarpoq systeminut aamma atortulersuutinut ineriartitsinernut – taakkununnga ilanngulugit ataavartumik nukissiuutinik allanik atuilernissamut pilersaarutinut aningaasaliisoqarnissaanut periarfissaqarpoq.

Qulaani taaneqartut tunngavigalugit Naalakkersuisut nalilerpaat, inuussutissarsiutinik tapersiisar-nermik aaqqissuussinerup annertusaqqinnissaanut pisariaqartitsisoqanngitsoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiiffigisassatut siunnersuutip itigartin-neqarnissaa innersuutigissavara.